

Ten geleide

Lieve lezers,

Dit is mijn eerste ten geleide in deze fratbrief... en jullie moeten weten dat mijn pen niet zo vlot schrijft... maar graag deel ik met jullie enkele gedachten en ervaringen van de laatste tijd....

Enkele weken geleden was ik jarig. Ik kreeg toen een kaartje toegestuurd van een goede vriendin. Op de voorzijde een geschilderd portret van Charles de Foucauld. Op de achterzijde de volgende woorden: "Ik weet dat je geboeid bent door Broeder Charles... Ik wens dat hij je de weg mag wijzen naar het Mysterie van het leven.... Naar de zin van alle leven... beminnen en bemind worden." Als dat geen mooie verjaardagswensen waren?

Vorige week was ik op de vakantieretraite in Westmalle, georganiseerd door de lekenfraterniteiten. Samen met 58 andere vakantiegangers mocht ik er geboeid en uitgedaagd worden door "Een steentje in mijn schoen – gedreven tussen goed en kwaad" o.l.v. Roger Burgraeve. Het was een intense en diepgaande ervaring. Samen met mensen van binnen en buiten de fraterniteiten, jong of wat minder jong, gehuwd, religieus of alleenstaand... in een warme en hartelijke, gastvrije sfeer... mogen delen en luisteren, beluisterd en bevraagd worden... en samen op zoek gaan naar de zin van ons en alle leven... beminnen en bemind worden... Als dat geen mooie vakantie dagen waren?

Maar terug thuis ben ik al enkele dagen een beetje op mijn ongemak. Zoveel ervaringen vragen om verwerkt te worden. Zoveel gedachten, vragen, mogelijke antwoorden spoken door mijn hoofd, houden mij bezig.... Wat is dat toch met Charles de Foucauld dat mij zo boeit en aantrekt? Waarom hij? Waarom ik? En wat? Misschien is het wel dat hij voor mij een wegwijzer wil zijn naar de zin van mijn en alle leven... beminnen en bemind worden...

Lieve lezers,

Graag willen we ook voor jullie deze wegwijzer uitzetten met deze nieuwe fraterniteitsbrief. De artikels, getuigenissen, oproepen en aankondigingen erin, willen jullie raken en boeien om mee te stappen in het spoor van broeder Charles, samen met iedere zoekende en vragende mens. Ze werden met zorg en liefde uitgekozen, uitgeschreven, nagelezen, vormgegeven en samengebracht in dit nieuwste nummer. Ik hoop dat het jullie kan bekoren. Ik wens jullie veel moois op jullie tocht. En misschien voelen jullie af en toe een steentje in jullie schoen, dat een beetje hindert... dat is niet erg...het overkomt iedereen, het houdt ons wakker en dwingt ons ook om eens stil te staan en onze schoenen uit te kloppen....

Veel leesgenot en graag ontmoeten we jullie per mail, telefonisch, per brief, of in levende lijve op één of andere ontmoeting

Veel liefs in hartelijke genegenheid

Annemie Dossche

BIJBELSPROKKELS

De vrouw van Potifar

One night stand

Het hoeven niet altijd heldinnen te zijn die moesten vechten tegen onrecht dat hen was aangedaan door een hardvochtige man. In het verhaal van Jozef en de vrouw van Potifar zijn de rollen eens omgekeerd: het onrecht treft Jozef, de vrouw is de dader.

Jozef, de zoon van Jacob en Rachel, was door zijn jaloerse broers in een put gegooid en daarna verkocht aan kooplieden. Hij werd naar Egypte gevoerd en daar weer verkocht aan een hoveling van de Farao, Potifar genaamd. Het boek Genesis vertelt dat Gods zegen op Jozef rustte, zodat het hem zeer voorspoedig ging. Het duurde niet lang of Potifar ging de jongeman zozeer vertrouwen dat hij hem aanstelde over heel zijn bezit en zich verder nergens anders meer mee bemoeide dan met zijn eten.

Het moet gezegd worden: Jozef bezat alle kwaliteiten die men zich maar kan indenken. Hij was mooi en welgebouwd, verstandig, succesvol en als Hebreeuwse slaaf uit de woestijn had hij iets mysterieus. Geen wonder dus dat hij opgemerkt werd.

Degene die haar oog op hem had laten vallen, was uitgerkend de vrouw van zijn meester. De aanwezigheid van Jozef bracht opwinding in haar saaie leven, en de aantrekkingskracht die van hem uitging was voor haar onweerstaanbaar. Haar vraag bleef dan ook niet lang uit: 'Kom toch bij me liggen'. Maar Jozef ging niet op die uitnodiging in: 'Sinds ik hier bij mijn meester ben,' zei hij, 'heb ik heb hier evenveel gezag als

hij, en hij heeft mij niets onthouden behalve u, omdat u zijn vrouw bent. Hoe zou ik dan zo'n grote wandaad kunnen begaan en zo kunnen zondigen tegen God?' In plaats van haar te doen bekoelen had Jozefs weigering natuurlijk het omgekeerde effect.

Op een dag zag de vrouw haar kans schoon: de andere bedienden waren uit de buurt. Het was nu of nooit. Ze ging naar hem toe, greep hem bij zijn kleed en herhaalde voor de zoveelste keer: 'Kom toch bij me liggen'. Maar Jozef rukte zich los, liet zijn kleed bij haar achter en ging op de vlucht. Haar manoeuvre was mislukt. Starend naar de mantel in haar handen sloegen haar gevoelens om in haat. Ze riep haar dienaren en zei: 'Mooi is dat! Hij moest zo nodig een Hebreëër in huis halen – zeker om zich met ons te kunnen vermaken! Die man is mijn kamer binnengedrongen en wilde bij me komen liggen, maar ik begon hard te schreeuwen. Toen hij dat hoorde, ging hij ervandoor en liet zijn kleed hier bij mij achter.' Toen Potifar het nieuws vernam werd hij woedend, liet Jozef grijpen en gooide hem op beschuldiging van overspel in de gevangenis van de koning. Zijn slaaf kreeg zelfs geen kans om zich te verdedigen.

Eigenlijk gaat alle aandacht in dit verhaal uit naar Jozef, de ideale man. De figuur van de vrouw van Potifar zet de deugden van Jozef alleen nog meer in de verf. Haar hartstocht toont aan hoe mooi hij wel was, zijn reactie op haar vragen hoezeer hij zijn God eerde. Ze is een randfiguur; dat blijkt ook uit het feit dat ze geen naam heeft. Ze wordt 'de vrouw van Potifar' genoemd en naamloos verdwijnt ze ook weer. Maar hoe weinig aandacht ze ook krijgt in het verhaal, in de traditie krijgt ze die des te meer. Ze heeft er zelfs een naam: Suleika. Joodse verhalen vertellen hoe ze haar vriendinnen uitnodigde en hen door Jozef liet bedienen om met hem te pochen. De vriendinnen waren zo onder de indruk van Jozefs verschijning, dat ze zich met hun messen in de vingers sneden.

Wat maakt de vrouw van Potifar nu verschillend van de andere vrouwen hiervoor reeds beschreven? Tamar verleidde wel haar schoonvader, dat was nu ook niet bepaald stichtend. Maar de vrouw van Potifar had helemaal andere beweegredenen. Ze was verwend door de luxe van het rijke leven en tegelijk verwaarloosd. Wat zij zoekt is afleiding en een kortstondig pleziertje. Een one night stand. En dat is nu net wat de Bijbel niet bedoelt als het gaat om seksualiteit. Lichamelijke vereniging kan alleen binnen het huwelijk, daar zijn man en vrouw voor geschapen.

Jozef, die in dit geloof leeft, kan daarom niet ingaan op haar vraag. Jozef was door zijn geloof in feite onbereikbaar voor de vrouw van Potifar, en dat gaf nu net die extra prikkel die haar zo ver bracht dat ze hem vals beschuldigde.

Meer lezen? Genesis 39

Barbara Focquart

SECULIERE FRATERNITEIT

MINIRETRAITE IN VLADSLO

En daar zaten we dan, met zijn tien in dat mooie klooster van Vladslo, vol verwachting op wat zou komen. De omgeving was in elk geval prachtig en binnenshuis was alles in de puntjes verzorgd en...kraaknet.

Het was een blij weerzien, want we kenden mekaar van vorige retraites en de ene onbekende werd spontaan opgenomen in ons 'foucauldgezin'.

Kleine zuster Marleen liet ons delen in haar zoektochten naar de intiemste roerselen in die 'wondere' geest van broeder Charles. Ze deed dat vooral aan de hand van de laatst gepubliceerde brieven die door hem en naar hem werden geschreven. Na verloop van tijd kon ik hem niet beter typeren dan met de contaminatie "formidastisch"!

Voor zijn oversten was het zeker geen sinecure zo iemand binnen de lijntjes te houden.: onze zalige broeder Charles durfde zich wel eens letterlijk en figuurlijk lostrekken. Op een creatieve manier verdedigde hij dan zijn eigen inzichten tegenover die van zijn geestelijke leidsman abbé Huvelin en zijn oversten. Hij wilde immers echt letterlijk Jezus in zijn armoede navolgen en omdat geen enkele kloosterregel hierin streng genoeg was, schreef hij zijn eigen regel. Maar die was dan zo streng en zo veeleisend dat enige navolging menselijk gezien, onmogelijk was. Ja, onze broeder Charles was geen katje om zonder handschoenen aan te pakken...

Toch was er één die daar soms wonderwel in slaagde: abbé Huvelin en het is de verdienste geweest van zuster Marleen dat ons uit de briefwisseling tussen die beiden een duidelijker beeld van Huvelins persoonlijkheid is naar voren gekomen.

Ze kon dat allemaal zo gemoedelijke en sappig vertellen dat ze er, op onze aanvraag, nog een conferentie mocht aan toevoegen! Ook dat getuigt voor die deugddoende familiale sfeer in de groep. Alleen is het spijtig dat niet meer fraterniteitsleden daarvan hebben kunnen genieten.

De naam Vladslo zal bij mij nog lang verbonden blijven met de herinnering aan die deugddoende miniretraite.

Dank je zuster Marleen voor die verrijking.

Erick.

VERSLAG

van de Europese ontmoeting van de vertegenwoordigers van de verschillende landen in Oelenberg.

Van vrijdagmiddag 15 juli tot dinsdagmiddag 19 juli waren René Haentjens en ik te gast in de abdij van Oelenberg op 15 km van Mulhouse, Frankrijk, voor de tweejaarlijkse Europese ontmoeting. Oelenberg is een prachtige en zeer grote Cisterciënzerabdij die volledig zelfstandig kon bestaan. Ooit verbleven er tweehonderd monniken.

Waren er vertegenwoordigd: Duitsland, Polen, België, Ierland, Malta, Zwitserland, Groot-Brittannië, Spanje en Italië. Verder waren Antoinette en Henri Roberti, de internationale vertegenwoordigers voor Europa aanwezig en natuurlijk Monique Potevin en Bernadette Masereel, de Europese vertegenwoordigers.

Om te beginnen is er de vreugde om het weerzien van zoveel lieve mensen! Fraterniteitsmensen ontmoeten doet deugd! Hen opnieuw terugzien doet veel vergeten van de stress en de haast, soms het “moeten”, om tijdig klaar te geraken met de voorbereidingen en even afscheid te nemen van zoveel dingen.

Goed, snel en efficiënt is dat er vooraf al heel wat info verzameld werd en verwerkt tot een boeiende presentatie. We kregen van de Europese verantwoordelijken de eerste dag al een overzicht van de situatie van de fraterniteiten in de verschillende Europese landen die hoger opgenoemd werden en van Hongarije, waar een fraterniteit aan het opbloeien is. Uit de rapporten van verschillende landen valt vooral de “veroudering” en het teruglopend aantal leden op. Dit doet ons de vraag stellen: “Hoe kunnen we

de jonge mensen bereiken en warm maken voor het ideaal van Broeder Charles?”

Op de bijeenkomst werden we uitgenodigd om ons te bezinnen over twee thema's. Voor Europa brachten Bernadette en de heer Raymond van Ermen: **“Duurzame ontwikkeling en Christen zijn”**. Soberheid en ecologie, niet enkel om te besparen, maar om te kunnen delen met allen en uit respect voor de schepping. De levensstijl van Broeder Charles, zijn soberheid en levensvreugde geven aan hoe een sober en toch gelukkig leven voor alle bewoners van de aarde mogelijk kan worden. Het onderwerp verdient het zeker om nog verder belicht en uitgediept te worden.

Vanwege de internationale vertegenwoordigers werd ons door Henri Roberti **“Durven Ontmoeten”** aangereikt, het thema dat centraal zal staan op de volgende Internationale bijeenkomst te Bonn in 2012. Jezus zelf inspireerde ons om mensen echt te ontmoeten en daardoor ook verandering te bewerken in onszelf. We worden uitgenodigd om deze ervaring in onze fraterniteiten, onze families en onze omgeving te beleven.

Verder waren er verkiezingen voor een nieuwe internationale en een nieuwe Europese vertegenwoordiging. Claudio en Sylvana Chiarrutini werden verwelkomd als vertegenwoordigers van Europa in het internationale team in plaats van Henry en Antoinette Roberti die hun termijn voltooien in 2012. Annie Bijonneau uit Frankrijk werd verkozen als verantwoordelijke voor Europa voor de volgende vier jaar. Monique Potevin werd hartelijk bedankt voor haar inzet en beschikbaarheid voor de fraterniteiten.

Christof

DE VOORBIJE VAKANTIERETRAITE

Was steengoed! U las misschien het “Ten Geleide” al van Annemie op de eerste bladzijde van dit nummer! Daar heb ik weinig of niets aan toe te voegen.

Opnieuw merkten we dat de manier waarop fraterniteitsmensen “broederlijk en zusterlijk” met elkaar omgaan begeesterend werkt en alle anderen meeneemt in dezelfde fijne en frisse spiritualiteit. Gods genade! Ook de spreker was vol lof over de voorbije dagen en wat er van de groep uitging.

Het ontvangen van en bij ons te gast laten zijn van onze Engelse broers en zussen lukte wonderwel. Veel redenen om dankbaar te zijn en de vakantieretraite van 2012 voor te bereiden!

Christof

Seculiere fraterniteit

UITNODIGING 16 OKTOBER 2011

Fratdag in Gent met Patrick Perquy: De spiritualiteit van Tibhirine

Onze begeleider Patrick Perquy, priester van het bisdom Brugge, is o.a. algemeen aalmoezenier van FilmMagie (vroeger Katholieke Filmliga) en medewerker van "De Lier", een vernieuwend liturgisch project in Brugge. Patrick is lid van de priesterfraterniteit en heeft in onze spirituele familie ook al enkele retraites begeleid.

Over de film "Des hommes et des dieux" schreven we al een en ander in fratbrief 177 en 179. Patrick heeft zelf ook heel wat werk gestoken in het uitklaren van de spiritualiteit van Tibhirine, om ze te kunnen uitleggen aan groepen mensen, en hij deed dat ook al heel wat keren. We zijn blij dat hij dat ook voor ons wil doen.

Patrick zal met ons rond deze spiritualiteit werken op zondag 16 oktober 2011, op de frattedag in Gent. Die gaat door van 9.30 u. tot ongeveer 16.30 u., bij de Kleine Zusters in de Reinaertstraat. Alle leden en vrienden van de spirituele familie zijn welkom. De kleine zusters zorgen voor koffie en soep 's middags. Breng zelf brood mee.

Als je interesse hebt om de frattedag mee te maken, neem dan contact met Lieve en René op 09-230.8848 of rene.haentjens@skynet.be, dan vertellen we je de praktische zaken zoals verloop van de dag. Dat ligt bij het ter perse gaan van deze fratbrief nog niet helemaal vast...

We horen dan graag van jou ten laatste in de tweede helft van september. Niet later a.u.b., dan krijgen we ook de praktische organisatie rond.

Lieve en René.

PRIESTERFRATERNITEIT

KLANKEN UIT DE VAKANTIERETRAITE TE GOUVILLE.

Brief uit Gouville

14 juli 2011.

Beste medebroeders
van Charles de
Foucauld,

De klok slaat 7 uur.
Het eerste teken van
de kerktoeren in
Gouville vandaag. De
ochtend kan beginnen.
Ik ontwaak in mijn

tentje, neem een douche. In de pastorie van Michel Pinchon ontwakten nog 7 priesterbroeders en André ontwaakt in zijn 'Mobiël - home'. Straks het morgengebed en het ontbijt. De woestijndag, voor vandaag gepland, begint met lichte regen. Na het ontbijt maken we toch onze picknick klaar. We komen samen om het laatste pakketje van de Bergrede te horen (Matteüs 6 en 7). En dan op weg, elk in zijn eigen richting, want het klaart op en het belooft een zonnige donderdag 14 juli te worden.

Sinds zondagavond zijn we samen. Het was een blij weerzien met Jan en Annelies, onze koks; met Dries, Raf en Roland onze Oost-Vlaamse broeders en een wagen volgeladen met West-Vlaamse broeders: Patrick, Georges, Marc, Stefaan en André. Een Italiaanse maaltijd vulde onze rammelende magen. Enkele afspraken en een afsluitend gebed brachten de nachtrust.

De Bergrede in zijn geheel daar mochten we de maandag van proeven. Aan de hand van het boek van Peter Schmidt, *Ongehoord*, nemen we deze eerste rede van Jezus volgens Matteüs door. In stille tijd en aanbidding overwegen we wat deze tekst en de commentaar van Peter Schmidt ons brengt. In een uitwisseling luisteren we naar elkaars verhaal en bevindingen. Een boeiend gesprek dat ons het 'Rijk der hemelen' doet zien als het Rijk van Gods Liefde waar we hier en nu mogen aan werken en niet als een verre utopie, die onhaalbaar is. In de Eucharistie spreken we onze dankbaarheid uit dat we elkaar in Gouville opnieuw mochten ontmoeten. Michel Pinchon fleurt het avondmaal op met zijn inbreng.

De dinsdag, met de zaligsprekingen, en de woensdag, met de gerechtigheid brachten ons verder inzicht over de Bergrede. Deze zet ons in actie om het 'religieuze' te overstijgen om echt evangelisch bijbels te worden. We bezoeken woensdagnamiddag de ruïne en de overgebleven kerk van de Cisterciënzerabdij Brueille - Saint Benoît in de buurt. Patrick laat ons zo delen in zijn ontdekking van vorig jaar.

Straks delen we met elkaar wat de woestijndag ons bracht, het laatste fragment van de Bergrede. Morgen vrijdag bekijken we de rede nog eens in zijn geheel. Wellicht zullen we nog nieuwe dingen ontdekken die we mogen uitwisselen.

Het zijn hier boeiende dagen. Misschien kom je de volgende keer mee?

Met groeten uit Gouville.
Jan Sevenhant.

Enkele cijfertjes uit Gouville

55 bruine koeien in de weide van de Lycée agricole.

10 stoelen aan tafel

9 psalmen en evenveel retraitanten

8 zaligsprekingen, getoonzet op de melodie van Peter Schmidt

7 dagen van huis

6 die West-Vlaams koeten.

5 vrijwilligers voor de afwas

4 hoeken aan tafel

3 schatten van mensen die ons verzorgden, Annelies en Jan van 't Hof van Kleve en Michel onze gastheer

2 grote feesten te vieren: 11 juli en 14 juillet

1 éne God alleen en ander geen.

Rovaro...

17 juli 2011

Met negen priesters hebben wij ons verleden week teruggetrokken in Gouville Normandië, waar wij te gast waren bij een tachtigjarige pastoor, Michel Pinchon. Ik ken hem al meer dan twintig jaar. Als voorloper voor het kerkbeeld dat ons te wachten staat, heb ik opnieuw veel van hem opgestoken en geleerd. In zijn grote bibliotheek vind ik de boeken terug die ik zelf gelezen heb en dat scheidt een band. Ik wens elke priester een stage toe bij die merkwaardige milde man.

Op het programma de Bergrede van Matteüs 5-7 en de commentaar van Peter Schmidt, **Ongehoord**. (1)We lezen een hoofdstuk per dag en bespreken samen onze herkenningspunten. Zelf heb ik de rode draad gevolgd van het **onderscheid tussen religie en bijbels geloof**. Peter doet dat ook maar niet systematisch. Vooral op bladzijde 186 bespreekt hij kort dat onderscheid. In het verlengde van de hele bijbel die deconstrueert, kritiek uitoefent op de religie, zou het te verwonderen zijn als Jezus in zijn Bergrede die inspiratie niet doortrekt....

In het kort wil ik het resultaat van deze gerichte lezing delen.

Het eerste woord dat mij treft is natuurlijk: "Niet ieder die heer, heer tegen mij roept zal het rijk der hemelen binnengaan, maar hij die de wil doet van mijn hemelse vader."(2)

We krijgen hier een waarschuwing dat de devotie niet voldoet om gelovig mee te werken aan de komst van het Rijk der hemelen.

Maar vanaf het begin met de zaligsprekingen denk ik voor het eerst de aansporing: "Zalig de armen van geest" begrepen te hebben. Het wrong bij mij vooral in mijn beeld over God. Als God mij een woning geeft, dan vraagt hij meteen bekommerd te zijn om de huisvesting van elke mens. Indien ik verzadigd word, ben ik opgeroepen om de honger in de wereld te bestrijden. Als ik een vreemdeling op aarde ben, dan wordt er van mij verwacht dat ik weeg op het asielbeleid van mijn land. Naar mijn mogelijkheden, die ik niet moet beperken in een geest van verkeerd begrepen ascetisme. Als ik terecht kom in een kleinschalige, bescheiden kerk, dan mag ik in de mate van mijn mogelijkheden creatief zoeken naar nieuwe vormen van liturgie en hulpbetoon en vooral van gemeenschapsvormen.

Een andere religieuze houding waarvan Jezus ons bevrijdt is de strenge observantie van de Wet. "Gij hebt gehoord dat er gezegd is, maar ik zeg u".

Van een minimumbeleving van een onpersoonlijk geworden verbod naar een antwoord op de vraag "ik zeg je". De deconstructie van de tien woorden uit het eerste testament leidt tot een vervulling, niet tot een afschaffing. Slechts in een levendige relatie met de hemelse Vader is de uitnodiging om mijn vijand te beminnen zinvol.

Ook de commerciële houding met God is een religieuze wereldwijde houding, die Jezus uitzuivert in de Bergrede.

Afzien van vijandsbeelden en oordelen is nog een vorm van de constructie, en wellicht één van de moeilijkste. Opnieuw is de godsopvatting beslissend.

De sterkste passage van het boek vind ik het intermezzo over de wil van God.(3)

Peter beschouwt deze bede als de kern van het Onze Vader, dat zelf de kern is van de Halacha die de Bergrede is. Hij verkiest de nieuwste vertaling

"Laat uw wil gedaan worden op aarde zoals in de hemel"

Het geeft geen zin te herhalen maar voor wie het boek niet gelezen heeft, raad ik ten eerste die twintig bladzijden aan(4), om opnieuw te deconstrueren en te reconstrueren. Misschien is het onderscheid tussen religie en geloof hier het sterkst. En vermits we het al biddend vaak in de mond nemen, belangrijk om uit te zuiveren wat we bedoelen met Gods wil.

Een andere religieuze tendens is “het gezien worden”. Dit wordt door Jezus voor het vasten, aalmoezen geven, en bidden opgetild tot een relatie in het verborgene met de hemelse Vader.

Een punt waar wij niet uit geraakten, is de aanpassing van de boodschap aan de concrete gemeenschap waarvoor we staan. Regelmatig vermeldt Peter het onderscheid tussen de gemeenschap van Matteüs en van Lucas om de verschillende versie van de tekst te verklaren. Na het afsluiten van de canon, blijft de tekst onveranderlijk. Maar is een te strikte observantie van de tekst ook geen religieuze houding. Als kardinaal Danneels in de tijd verbood om de nieuwe vertaling van de bijbel te gebruiken in de liturgie, lijkt mij dat een toegeving aan de religieuze ingesteldheid van ons kerkvolk. Mogen wij ook niet de verklaring van de parabels in de zondagsvieringen van deze weken, aanpassen aan de situatie van onze lokale gemeenschap? Graag suggesties van lezers die verder staan in de oplossing van een praktisch probleem.

Patrick Perquy.

RAPPORT EUROPESE BIJEENKOMST BERLIJN 2011

Van 28 juli tot 4 augustus komen de verantwoordelijken van de priesterfraterniteiten samen in Berlijn, dit verslag neem ik mee...

Jan Sevenhant.

Rapport Vlaamse Priesterfraterniteiten

Enkele woorden over de situatie van de priesterfraterniteiten Jezus Caritas in uw land.

- De elf fraterniteiten komen maandelijks samen...
 - o Enkele groepen 's middags (Middagmaal met los gesprek, inleiding, aanbidding, gesprek en levensherziening)
 - o Enkele groepen 's avonds (Avondmaal met los gesprek, inleiding, aanbidding, gesprek en levensherziening)
- Kerst- en Paasrecollectie waar een 20 à 25 leden aan deelnemen...
- Jaarlijks een gezamenlijke woestijndag... begin augustus...
- Om de twee jaar Retraite in Wavreumont met spreker (15 leden)
- Om de twee jaar Vakantieretraite Gouville waar we een deel van het evangelie aan hand van een boek bespreken. (10 leden)
- Op 1 december herdenkingen met de seculiere fraterniteiten.
- Fratbrief samen met de seculiere fraterniteiten en de kleine zusters...

Enkele statistieken: ledenaantal, Nazarethmaand, aantal fraterniteiten.

- Leden:
73 leden in 11 fraterniteiten: tussen 4 en 8 leden per fraterniteit...
15 leden buiten de fraterniteiten die regelmatig op recollecties en retraites deelnemen en de fratbrief ontvangen...
25 tal adressen die ook een fratbrief ontvangen... vooral kleine zusters en broeders in het buitenland en enkele kloosters.
- Ik vermoed dat een tiental priesters een Nazarethmaand hebben gevolgd...

Samenvatting van de vragen:

Waarin en hoe hebben we Europa ervaren in de laatste 20 jaar?

- Als positieve ervaringen zien we:
 - o In de groeiende eenheid met open grenzen binnen Europa.
 - o De eenheidsmunt: de Euro.
 - o Het overlegmodel is gegroeid in Europa vanuit de vredesgedachte, na de oorlogen en waarin het sociaal overleg hun weg vinden...
 - o Kerkelijk: de Bijbel is een open Boek geworden, waar heel wat ontdekt wordt hoe we de verhalen moeten verstaan.

- Als negatieve ervaringen zien we:
 - o Het nationalisme dat de kop opsteekt, wellicht vanuit een onzekere identiteit.
 - o Het fort Europa dat zijn buitengrenzen sluit, voor bijvoorbeeld de Afrikaanse problemen en vluchtelingen. Hierbij komen de vragen naar voor hoe wij omgaan met de ontwikkelingen bijvoorbeeld met de Afrikaanse Lente, en de groeilanden: Brazilië, India en China...
 - o Het niet aanvaarden van de Christelijke 'roots' van Europa.
 - o Kerkelijk: De verbrokkeling in verschillende kerken die duidelijk wordt, waar de Kerk uiteindelijk de eenheid van Europa zou kunnen bevorderen.

- Problemen die de aandacht vergen:
 - o Hoe gaan we om met de crisis van het kapitalisme en de macht van het geld?
 - o Wat met het niet aanvaarden van Christelijke 'roots' van Europa?
 - o Wat is onze identiteit, durven we wereldburger zijn en onze grenzen open zetten en ons inzetten voor de ontwikkeling van Afrika?

Welke ervaringen hebben we met de christenen en de Kerken vanuit andere delen van Europa ?

- Heel weinig in Vlaanderen, meer in Brussel.
- Wel Oecumenische initiatieven:
 - o Pax Christi die contacten houdt met verschillende kerken.
 - o Het Bisdom Brugge dat Oecumenisch verbonden is met het Anglicaanse Bisdom Lincoln en het Engelse katholieke bisdom Nottingham.

EEN FILMTIP

Film: Hors Satan
Bruno Dumont 2011

Voor volgend seizoen staat ons de nieuwe film van Dumont te wachten. In de kuststreek van Wissant, prachtig in panobeelden verfilmd, bewegen twee personages: een biddende stroper en een misbruikt meisje. In een uitgepuurde spirituele film - de personages bidden veelvuldig, probeert Dumont de strijd tussen de duivel en het goede te verfilmen. Enkele sequensen zagen we in de kortfilm van Kristof Hoornaert Kain. Schakel deze film alvast in uw lijstje van oneindig verlangen in.

KLEINE ZUSTERS

COLOMBIA: GEDWONGEN VERPLAATSTEN

“Stemmen uit het zuiden”... een artikel uit het maandblad “Agendalatina” van maart , blz. 19

Uit dit artikel las ik volgende aanklacht:

“Nogmaals werd een protest van onder dwang ontwortelde landbouwers in de kiem gedood.

Voor de burelen van het presidentieel agentschap voor sociale actie en internationale samenwerking protesteerden deze mensen tegen de gewapende interne confrontaties. Ze werden er door de veiligheidsdiensten uit elkaar gedreven.

Eén van de volkse leiders van het centraal departement “el Tolima” schreeuwde het uit: “Wij willen het de wereld toeroepen en niemand zal ons het zwijgen opleggen: de gewelddadige verplaatsing van personen gaat door in Colombia en daarom vragen we solidariteit. Wij zijn geen terroristen noch boosdoeners, wij zijn landbouwers die beroofd werden van onze waardigheid en rechten. In zijn stem klonk woede en verdriet; deze mens wenst anoniem te blijven uit vrees voor represailles.”

“Volgens CODHES = wat staat voor “niet gouvernementeel consultorgaan voor de mensenrechten en gedwongen verplaatsing in Colombia werden er tussen 1985 en 2010 uit landelijke gebieden om en bij de 5,2 miljoen mensen ontworteld. De laatste 25 jaar verplichtte deze interne oorlog aan 11,4 procent van de bevolking te vluchten naar een andere plaats in het land of daarbuiten. Omdat hun leven of vrijheid in gevaar gebracht werd.”

Waarom deze lange inleiding?

Omdat wij als kleine zusters van Nazaret met deze mensen in contact komen waar we leven en werken.

Hun levensverhalen zijn zéér ingrijpend, de voor hen nieuwe levensomstandigheden erbarmelijk, de toekomst meestal uitzichtloos.

Als vreemden in een grote onbekende stad verhogen zij het getal van mensen aan de rand van de samenleving.

Samen met véél anderen kunnen we iets voor hen doen, hen nabij zijn, naar hen luisteren, helpen hun noden te lenigen maar vooral kunnen we veel van hen leren. We trachten hun geloof en hoop te ondersteunen, de weg van de liefde te gaan en die is nooit vrijblijvend. Jezus is ons voorbeeld. Samen met al deze mensen zeggen we jullie dank voor alle steun, onder welke vorm dan ook.

Christ.

FOUCAULDFAMILIE

1 DECEMBER VIERINGEN

West-Vlaanderen

Wevelgem:

WZC Sint-Camillus, Kloosterstraat, info bij Marc Demeulemeester,
tel.: 056/ 22 53 14.

Avelgem:

Marialove, Gauwelstraat 24. Organisatie diaken Frans Vanrentergem, tel.:
056/ 64 40 029.

Brugge:

Gelegenheid tot aanbidding in de huiskapel van de kleine zusters van Nazaret,
Kleine Hoedenmakersstraat 7, 8000 Brugge.

Vanaf 18 uur bent u welkom bij: Johan Goemaere,
Fraterniteit, Baron Ruzettelaan 433A, 8310 Assebroek.
Info bij Anne-Marie Waerlop, tel.: 051/ 72 33 07.

Antwerpen

Vosselaar:

Nog niet bekend.

Oost-Vlaanderen

Gent:

Woensdag 1 december, bij de kleine zusters in de Reinaertstraat.

Oudenaarde:

Woensdag 1 december om 19.30u, Hoogstraat 8.
Info bij Roland van Rostenberge <rovaro2@skynet.be> of tel.: 055/ 21 09 80.

Limburg

Hasselt:

Woensdagavond 1 december in het Pastoraal Informatiecentrum (het P.I.C.),
Tulpinstraat 75 te Hasselt. Info bij Omer en Odette Boyen-Ilsen,
tel.: 011/ 22 80 91.

GEBED VAN OVERGAVE

Vader,

**Ik verlaat mij op U,
doe met mij wat Gij goedvindt.**

**Wat Gij ook met mij doen wilt,
ik dank U.**

**Tot alles ben ik bereid, alles aanvaard ik,
als Uw wil maar geschiedt in mij
en in al uw schepselen:
niets anders verlang ik, mijn God.**

**Ik leg mijn leven in uw handen,
ik geef mij aan U, mijn God,
met heel de liefde van mijn hart,
omdat ik u bemin,
omdat het voor mij een noodzaak
van liefde is mij te geven,
mij zonder voorbehoud op U te verlaten,
met een oneindig vertrouwen:
want Gij zijt mijn Vader.**

MIDDEN DE TOEAREGS IN TAMANRASSET (25)

Tamanrasset is vandaag de dag een helemaal uitgebouwde stad midden de woestijn met bijna 100.000 inwoners. Maar in 1905 was het anders! Aan de rand van de wadi, een droge rivierbedding, zijn er slechts een twintigtal rieten hutten over meer dan een kilometer verspreid. Foucauld treft er enkele hutten aan en een paar afgemaaide korenvelden. Alleen de gerst en enkele tomatenvelden geven een tintje groen aan de nazomer. Dat is het dorp van de Harratin: kleine boeren, zwart van huidskleur, die het koren en de gerst van de Toearregs verbouwen. Daar is het dat Foucauld begint een kapel en een huist te bouwen... Paul, die hij gedoopt had, heeft hem naar Tamanrasset gevolgd. Broeder Charles beschouwde hem als zijn 'koster'! Enkele soldaten, door kapitein Dinaux aangeduid, Paul en broeder Charles bouwen de kapel waar hij op 7 september 1905 de eerste keer de mis viert. Hij zal er ook het Heilige Sacrament bewaren. Dat is het Brood van Jezus uit de eucharistie dat Foucauld vereert in een mooi versierd kastje, het tabernakel. Hij weet dat Jezus op die manier heel dicht bij hem blijft. Dicht bij Hem zal hij vaak geknield bidden. Foucauld weet dat het leven in Tamanrasset hard zal zijn. Alleen al om te overleven

Charles bouwt eerst een kapel, dan een huis.

De Toearregs zullen mij vreemd vinden. Voor hen zijn christenen altijd Fransen geweest die brutaal waren en die profiteerden!

moet hij een tuin aanleggen, maar de grond is heel onvruchtbaar en

kurkdroog. Dan is er nog de moeilijkheid om contact te krijgen met de plaatselijk bevolking. Toearegs zijn nu eenmaal nomaden. En die verplaatsen zich voortdurend in tenten. Zij die toevallig in Tamanrasset hun tent hebben opgeslagen hebben alleen maar wantrouwen. Wie komt daar nu wonen? En dan nog in een hut? Daarenboven een vreemdeling, een 'marabout'. En meer nog, van een andere godsdienst dan die van hen.

Foucauld wil vriend worden met de Toearegs. Is het mogelijk om echt mensen te ontmoeten zonder vriend van hen te worden?

Guido Debonnet

SPIRITUALITEIT

Ten geleide

We willen nog even verder gaan met enkele gedachten over te nemen uit het recente boek van J.F.Six: Charles de Foucauld. Autrement.

Deze keer gaat het over de grote wending in de spiritualiteit van broeder Charles. Dit hoofdstuk draagt als titel:

PAS LA TERRE SAINTE MAIS LES PLUS DELAISSES

Niet het Heilig Land maar de meest verlaten mensen.

Het verblijf in Nazaret was voor F. een echte grondige revolutie geweest. In de vuile straatjes van dit dorp had hij handarbeiders en andere ambachtslui gezien en was ineens de intuïtie tot hem doorgedrongen dat de Zoon van God tot die lage staat was afgedaald. Hij zou die Jezus “van Nazaret” willen volgen. Maar stilaan gaat het accent verschuiven van de streek waar Jezus had geleefd naar de armsten en meest verlatenen. Zijn wijding tot priester zal daarin een grote rol spelen. Wat zal dan zijn zending als priester worden? Iets stichten in het H. Land (cfr het project rond de Berg der Zaligsprekingen) of een andere zending als zijn diepste roeping zien?

Tussen zijn aankomst in Nazaret en zijn vertrek liggen er veertig maanden, ook zijn veertigste verjaardag. Die 40 maanden zijn als een tweede adolescentie, het zijn maanden van voortdurende spanning, ook al zitten er enkele rustige oaseperiodes tussen. Die periode is als een onvruchtbare hoogvlakte, het hoogtepunt van een extreme gedrevenheid om “te slagen”.

Aangezien zijn jaren in een trappistenklooster niet het beoogde doel hadden bereikt zal hij verder op twee sporen blijven zoeken: een steeds intensere liefde voor Jezus van Nazaret, wiens leven (zoals Charles het zich had ingebeeld) hij wil navolgen en tevens een heel sterke drang om anderen rond zich te verzamelen om dat leven van Nazaret uit te beelden. Het zijn twee intense bewegingen. Alhoewel F. dit tracht te beleven in het dorpje Nazaret, zal vlug blijken dat dit een té beperkte horizon is: het moet een uitzaaien van vele “Nazaret’s”

worden. Het zouden moeten en soort kartuizerkloosters worden, waar eenzaamheid en gemeenschap samen gaan.

Mogen we die tendens van Charles niet terecht “fundamentalisme” noemen? Daartegen verzette Huvelin zich sterk, tegen deze “idée fixe” of deze ideologie bij Charles. Maar het is moeilijk om zich te verzetten tegen zo’n project dat alle tegenstand op zijn weg wil teniet doen. Huvelin had het heel juist gezien en had veel moed nodig om zich daartegen te verzetten.

LETTERLIJK.... DU LITTERALISME

De eerste van de drie assen waarrond F. zijn spiritueel leven heeft opgebouwd is de letterlijke navolging (imitation) van Jezus van Nazaret. Deze navolging was volgens hem onverenigbaar met het priesterschap waartegen hij zich krachtig verzette. Door de invloed van Huvelin en Mère Elisabeth (overste van Clarissen) zal het priester worden niet meer zo ondenkbaar zijn en niet meer in tegenspraak met het Nazaretleven.

De eucharistie is dan de tweede as waarrond zijn leven is gebouwd. In zijn regel van 1899 zal dit worden dat “de kluizenaars” de eeuwigdurende aanbidding van het uitgestelde H. Sacrament zullen verrichten. Er zullen altijd twee broeders in aanbidding zijn en er zullen twee kapellen worden voorzien voor het geval dat er werkzaamheden zijn in één kapel, dan zal de aanbidding toch verder gaan in de andere kapel. Alle godsdienstoefeningen en ook het celebreren van de eucharistie zullen voor het uitgesteld H. Sacrament gebeuren.

Vooraf tijdens zijn retraite in voorbereiding op de priesterwijding (9 mei tot 9 juni 1901) zal er zich een Copernicaanse revolutie voordoen.

De H. Hostie zal niet enkel een TE BEKIJKEN HOSTIE zijn maar een Brood om te eten worden, een voedsel om aan de armen te brengen. De eucharistie zal dus daar moeten gebracht worden waar ze niet is, waar er geen priesters zijn.

Het gaat dus werkelijk om een banket, een voedsel dat moet uitgedeeld worden, En dan nog wel aan diegenen die dit voedsel het meest nodig hebben, dit betekent aan diegenen die geen priesters hebben om hun dit voedsel te brengen. Door priester te worden beseft F. ten volle zijn verantwoordelijkheid. De eucharistie is niet allereerst te aanbidden in een Tabernakel maar te delen met allen. Hij kan dus niet zomaar “kluizenaar” zijn en zo klopt zijn regel van 1899 niet meer: zo zal hij stelselmatig het woordje “kluizenaar” vervangen door “kleine broeder”. Dat is niet zo beperkend en besloten tegenover de taak die hij zich toegemeten ziet: nl. het eucharistisch brood uit te delen.

Een gevolg van die nieuwe inzichten zal zijn dat hij zich niet uitsluitend zal wenden tot het Heilig Land, waarvan hij zo hield.

Waar moet hij gaan?

Daar waar Jezus zou gaan, tzt. naar het meest verloren schaap, naar de meest verlaten broeders en zusters. Men moet niet gaan naar het meest heilige land maar naar de mensen die in de grootste nood zijn. In het heilig Land zijn er veel priesters en kloosterlingen en zijn er weinig zielen die gered moeten worden, maar in Marokko en de aangrenzende landen is er een buitengewoon tekort aan priesters en kloosterlingen en zijn er heel veel zielen die moeten gered worden.

EVANGELISATIE

En zoals naar gewoonte zal F. geen tijd verliezen. Van zodra hij dit heeft ingezien zal hij een project op poten zetten. Omdat het niet mogelijk is als priester Marokko binnen te gaan zal hij zich vestigen aan de grens van Marokko, gereed om daarna binnen te gaan. Hij gaat te rade bij de Castries die heel goed de streek kent. De bisschop tot wie hij zich moet wenden voor dat project is Mgr. Bazin. F. zal aandringen bij deze bisschop om hem zijn plan uit te leggen. Hij wil een bidplaats inrichten bij Aïn Sefra: hij wil daar “als kapelaan, zonder titel van

pastoor noch onderpastoor noch aalmoezenier” verblijven. Hij wil daar leven als monnik, volgens de regel van S. Augustinus, hetzij alleen hetzij met enkele broeders, in gebed, armoede, arbeid en goede werken: geen verkondiging, het klooster niet verlaten, tenzij om sacramenten te bedienen, in stilte en in een “slot”.

Als argument bij Mgr. Bazin gebruikt hij zijn ervaring van zijn campagnes met het leger, om te kunnen zielen redden die anders zonder priester zouden verloren gaan. Mgr Bazin verwijst hem naar père Guérin, de nieuwe verantwoordelijke voor de Sahara. Deze begrijpt die eigenaardige roeping niet: hij vraagt raad bij Huvelin die hem vertelt over de evolutie van F. gedurende de laatste tien jaren. Huvelin zal ook de nadruk leggen op zijn roeping t.a.v. de Islam. Dit is een gevoelig punt voor de volgeling van de kardinaal Lavirgerie (Witte Paters).

In een brief schrijft Charles: "Sedert de maand juni ben ik priester. Onmiddellijk heb ik mijn roeping gevoeld om te gaan naar de meest "verloren schapen", naar de meest verlaten zielen..."

Na het bekomen van de noodzakelijke toelatingen, zowel kerkelijk als militair, vestigt F. zich in Béni Abbès.

Het leger vindt dat goed: de tegenwoordigheid van een priester in dat garnizoen, waar hij functioneert als aalmoezenier zonder echter de titel te dragen. Het is goed een Franse marabout te hebben om te tonen dat de Fransen niet een volk zijn zonder geloof, zonder religie. Men ziet in Foucauld "un instrument parfait de pacification et de moralisation" Charles is dus een middel om de vrede en de moraal te bevorderen in die gebieden.

F. zelf zal niet ontkennen dat hij in Béni Abbès verblijft dank zij het leger. Hij verloochent ook niet zijn verleden als militair. Hij ziet in zijn militaire periode en in zijn ontdekkingsstocht door Marokko een verre voorbereiding van hetgeen hij nu bezig is. "Dieu prépare de loin les choses": God bereidt dit alles wel voor maar Charles heeft wel een duwtje gedaan opdat het zo zou verlopen.

En zo zit Charles opnieuw in het militaire milieu.

Hij neemt de trein in Algiers op 15 oktober; twee dagen later is hij in Aïn Sefra en dan nog tien dagen te paard om in Béni aan te komen.

Met Allerheiligen komen alle officieren en onderofficieren en heel wat soldaten de mis bijwonen: die soldaten zullen een kapel bouwen van 13 meter op 4 om voldoende plaats te kunnen bieden.

Alhoewel hij plechtig verklaart onderworpen te zijn aan zijn bisschop (die zeer veraf is) en aan de apostolische prefect, ook zeer ver af, toch is hij in Béni eigenlijk zijn eigen baas. Hij noemt zich monnik, maar is het alleen tegenover zichzelf. Hij wil de armoede beleven en toch leeft hij van de mildheid van zijn eigen familie. In feite is hij zeer "vrij" in Béni. Hij moet nu zelf dag na dag zijn jong priesterschap vorm geven.

Zo zijn er twee assen waarrond zijn beginnend priesterschap zal vorm krijgen:

Één: de Eucharistie brengen in een tabernakel, die een uitstraling in de omgeving zal brengen en twee: op zoek gaan naar de verloren schapen.

Maar vanaf het begin is die eucharistie niet enkel een Hostie om aanbeden te worden maar een voedsel, een banket voor de armsten.

Béni Abbès in enkele cijfers:

Duizend bewoners die Berber zijn, zevenhonderd die Arabier zijn, een tiental Israëliische handelaars, daarbij het legergarnizoen met 800 mannen waarvan 200 Fransen. Dat garnizoen heet "la Redoute" en bestaat uit drie compagnies soldaten en de bijhorende diensten van het Arabisch bureau (bureau Arabe).

Charles woont op een zeshonderd meter van die legerpost.

Charles wordt zeer goed onthaald door die legerafdeling: ze bouwen voor hem een kapel, drie cellen en een gastenkamer: die constructie

draagt de naam KHAOUA = fraterniteit. Hij wordt graag frère universel genoemd. Dus een zeer goed onthaal zowel van de militaire kant als van de inboorlingen. In zijn regel is er nu geen sprake meer van kluizenaars maar van kleine broeders “Petits frères du sacré coeur”.

Het niet verlaten van het “slot” schijnt geen prioriteit meer te zijn: de gastvrijheid zal nu primeren.

Er komt veel bezoek en dat neemt veel van zijn tijd in beslag: dat neemt zelfs de bovenhand op de handenarbeid. Al noemt hij zich nog een “cloître moralement” in feite zal hij meer en meer een “non-cloître physiquement” **worden**.

Wat de eucharistie betreft is er de viering elke morgen en elke avond de Zegen met het Allerheiligste. Reeds na enkele maanden (begin 1902) schrijft hij: ik zie mezelf met verbazing overgaan van een contemplatief leven naar een leven van het heilig ambt (saint ministère)

DE WEG NAAR HET ZUIDEN

Amper een paar maanden na zijn aankomst zal Charles zich gaan inlaten met een groot probleem: de slavernij. Op 9 januari 1902 koopt hij een eerste slaaf vrij: een zwarte van ongeveer twintig jaar oud. Vier jaar ervoor werd hij uit zijn familie in het Zuiden ontvoerd. In afwachting dat een militair konvooi hem terugbrengt naar zijn familie zal Charles hem bij zich houden. De slavernij is de grootste kwaal van dit land, zo schrijft hij aan de Castries. Wanneer die slaven hun dagelijks werk hebben verricht moeten ze dan zelf ervoor zorgen aan eten te geraken.

Wanneer ze willen vluchten worden ze voor de rest van hun leven verminkt.

De Sahara-territoria zijn wel bezet door het Franse leger maar niet geannexeerd. De plaatselijke chefs mogen verder hun gang gaan. De slavernij wordt door de Fransen geduld. Charles ziet deze slaven in zeer grote materiële en morele ellende. Hij praat vaak met deze zwarte slaven. Per dag ziet hij er soms een twintigtal. Maar wat kan hij voor

hen doen? Hij raadt hen aan geduld te oefenen, maar hij kan hen de vrijheid niet schenken. Foucauld zal het echter niet laten bij goede raad en caritatieve hulp. Hij wil dat er politieke actie gebeurt rond slavernij.

Deze slavernij is een onrechtvaardigheid en een monsterachtige immoraliteit: dat schrijft hij aan zijn Franse vrienden.

Hij schrijft daarover aan Mgr. Guérin en vraagt hem dit aan de overste van de Witte Paters, Mgr. Livinhac, te melden. Dan vinden we de bekende zin:

“We hebben niet het recht stomme honden te zijn (des chiens muets) noch stomme schildwachten (des sentinelles muettes): we moeten het van de daken uitschreeuwen wanneer we het kwade zien”. (8 februari 1902). In die zin schrijft hij ook een lange brief aan de abt van Notre Dame des Neiges, Dom Martin.

Het antwoord dat hij van Mgr Guérin ontvangt, een paar maand later, gaat in de richting van grote voorzichtigheid. Hij wil die zaak ernstig bestuderen, hij weet er te weinig over en raadt Foucauld aan de slaven de bovennatuurlijke grootheid van de arbeid te “onderwijzen”.

Aan Castries schrijft hij dat de slavenhandelaars door die houding van de Fransen besluiten dat men bang is voor hen. Dat is een reden om de Fransen te misprijzen.

Maar wanneer Mgr. Guérin naar Frankrijk trekt dan is het niet om die kwestie op politiek vlak aan te kaarten maar om fondsen te verzamelen. Wat de zaak nog erger maakt is dat de slaven in Béni niet de kinderen zijn van slaven-ouders maar gekaapt zijn door enkele mannen in Soudan of in Touat. Het argument van economische aard, dat de slaven noodzakelijk zouden zijn om de oasis te bebouwen veegt F. ook van de tafel: De meest welvarende oasis hebben immers geen slaven in dienst.

Wanneer Mgr. Guérin in september 1902 terug in Algerije is vraagt hij zelfs Foucauld om te stoppen met het vrijkopen van slaven (tenzij in

uitzonderlijke gevallen). Hij is afgeschrikt door de grote ijver van Charles en raadt hem aan die ijver te matigen (modération). "Il faut que le zèle soit toujours réglé par la prudence surnaturelle". De ijver moet altijd geregeld worden door de bovennatuurlijke voorzichtigheid. Guérin is vooral beducht voor een publieke actie in het Zuiden ten voordele van de slaven. Dat zou kunnen de huidige actie belemmeren, zegt hij.

Charles mag dus geen officiële stappen ondernemen en hij antwoordt dat hij punctueel de gedragslijn zal volgen.

DE KERK BEGINNEN MET DE LAATSTEN.

Deze slaven zijn tijdens het eerste jaar van F. in Béni de "meest verloren schapen". Hij zal dan ook aan de ontvangst van deze slaven voorrang geven.

Hij heeft hier ook een visie: in die wereld die zo ondoordringbaar is voor het Evangelie vormen de slaven de hoop voor de kerk van de toekomst, zoals het ooit bij het begin van het christendom in Rome bv. via de slaven is gegaan.

Foucauld zal zich dus identificeren met de apostelen van het begin van de kerk. Ook zij begonnen met de laatsten. Foucauld wil hetzelfde doen. Dat vervult hem met grote vreugde. Begin 1903 schrijft hij daarover met enthousiasme aan madame de Bondy. Hij stelt zich op dezelfde hoogte als een Petrus en een Paulus.

Vraag:

Heb je tot nu toe in deze 'vernieuwende visie' op broeder Charles reeds zaken ontdekt die voor jou tot nu toe onbekend waren.

Je kunt daarover eventueel eens uitwisselen op een bijeenkomst van je fraterniteit.

Johan Goemaere, Steenbrugge

LIEF EN LEED

Aanstelling

Proficiat bij de aanstelling van Nikolaas Vanneste als pastoor in de federatie Zwevegem Sint Elooi, Nikolaas is de zoon van Pol Vanneste en Rita Tyberghien, fraterniteit Brugge.

Overlijden

Op 9 augustus 2011 is Anne Van Neck, jarenlang lid van de fraterniteitsgroep Gent, op 51 jarige leeftijd gestorven.

Anne was actief in Welzijnszorg, Broederlijk Delen en de Damiaanactie. Niet alleen voor haar leerlingen op school, maar eveneens voor de Gentse migranten kinderen in de Brugse poort heeft ze veel betekend.

Als groepsleden hebben wij haar vrijwilligerswerk in Peru en Bolivia mee mogen volgen.

Anne, je blijft in onze gedachten.

Ilse & Koos

We bidden voor **Andreas Van Ootegem**, vader van priester Dries Van Ootegem, die gestorven is op 95 jaar leeftijd.

Jezus zegt:

"Ik ben het licht van de wereld.

Wie mij volgt, gaat zijn leven niet in de duisternis,
maar zal het ware levenslicht bezitten".

(Joh. 8,12)

DATA OM NIET TE VERGETEN

Seculiere fraterniteiten

- **Zondag 16 oktober:** fratdag in Gent, over de spiritualiteit van Tihirine, met Patrick Perquy. Voorproefje in de middenkatern van de fratbrief 177 en uitnodiging blz. 9
- **1 december:** op diverse plaatsen in Vlaanderen wordt de sterfdag van broeder Charles herdacht. Zie blz. 27 in dit nummer.

Priesterfraterniteiten

- **Donderdag 3 november 2011:** bijeenkomst van de Vlaamse verantwoordelijk voor de priesterfraterniteiten in Waasmunster.
- **Zondag 8 tot maandag 9 januari 2012:** Kerstreco te Bellem Mariahove, predikant Patrick Perquy of Michel Pinchon. Inschrijvingsformulier en wegbeschrijving komen in de volgende fratbrief, hou de datum nu reeds vrij.
- **Zondag 1 tot maandag 2 april 2012:** Paasreco te Bellem Mariahove.
- **Zondag 8 juli tot zaterdag 14 juli 2012:** Retraite van in Wavreumont.